
Xarxa Informacions

BUTLLETÍ DE LA XARXA DE VIGILÀNCIA DELS ALGUERS

Abril 2000 – núm. 21

LA DESTRUCCIÓ DE L'ALGUER

Vuit d'abril de 2000. Com cada quinze dies des del setembre de 1999, visitem l'estació de Mataró 2. El nostre objectiu és netejar el sensor de llum que hi ha instal·lat en una de les barres de fitació. En aquesta estació hi tenim 20 barres que ressegueixen el límit inferior de l'alguer, a 20 metres de fondària.

Avui fa una mica de mala mar i no ens hem pogut situar molt bé. Hem anat a parar a la punta de llevant de l'estació i ens veiem obligats a passar per 10 barres abans de localitzar-ne la que porta el sensor. En aquesta estació a més, hi ha 4 morts fets amb rodes de cotxe i ciment que estan col·locats a la sorra a prop del límit de l'alguer i per tant de les barres.

No ens podem creure allò que els nostres ulls ens mostren. Un dels morts es troba enmig de l'alguer i la primera barra està doblegada. Una darrera l'altra hi ha 9 barres consecutives que estan rebegades. Tota la zona està plena de plantes arrencades que són arrossegades pel damunt de la sorra. Quin espectacle més desolador! Tanta feina per conèixer l'estat de la praderia, per protegir-la i en un moment tot destrossat. El que dol és constatar allò que temíem: encara es porten a terme accions il·legals que malmeten aquesta comunitat tan important.

Algun artefacte ha passat per damunt de l'estació i mentre l'anaven arrossegant arrencava les plantes, doblegant les barres i movent els morts de ciment. La destrucció que ha provocat trigarà uns quants anys a recuperar-

se, sempre que no s'hi torni a passar per damunt ja que aleshores la destrucció anirà més ràpid que la regeneració. El més probable és que hagi estat un art de ròssec o un d'encerclament com l'art clar. Els pescadors haurien de ser els primers interessats en la conservació de l'alguer per assegurar el seu sistema de subsistència però alguns d'ells encara són els responsables de la seva destrucció.

Per molt que s'intenti millorar la qualitat de l'aigua del litoral amb la posta en marxa de depuradores, per molt que es disminueixi la contaminació del mar, si se segueixen fent actuacions com aquella de la que hem estat testimonis el futur dels alguers es presenta prou negre.

La Xarxa de Vigilància dels Alguers havia de ser essencialment una eina per conèixer l'estat de conservació d'aquesta comunitat a Catalunya. Sembla ara que el mot "vigilància" tindrà més sentit ja que serem testimonis directes de les accions que la degradin. Ens haurem de convertir en la veu del fons del mar que explicarà les causes i els responsables de la seva degradació. Potser amb una mica de sort aquesta vigilància també ens permetrà contar algun cas de recuperació. Esperem que així sigui.

Gregori Muñoz-Ramos
Escola del Mar de Badalona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca
**Direcció General de Pesca
i Afers Marítims**

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Rambla, 37 - 08911 Badalona - Telèfon 384 36 74

Departament d'Ecologia

✓ SORTIDA!!

Ja ha sonat el tret de sortida per l'inici de la nova temporada, la tercera!! Al cap de l'any les dades recollides començaran a tenir un cert pes: tres anys de recopilació de dades de camp a més d'una vintena de punts del nostre litoral, fa patxoca. I l'estació on s'ha realitzat el primer seguiment del 2000 ha estat la mateixa que el 1999, Port Lligat 1. Amb la fonamental participació dels voluntaris del CIB, el darrer dia del mes d'abril, es varen realitzar les mesures. Fou un dia típicament primaveral amb el cel serè, l'aire fresc i l'aigua força transparent, però encara molt freda. Malgrat alguns tremolors es va poder enllestir tota la feina satisfactòriament. Un anàlisi preliminar de les dades obtingudes mostra una cobertura invariable durant aquest tres anys al voltant del 60%, mentre que la densitat presenta un augment espectacular: 292 feixos/m² el 1998, 425 feixos/m² el 1999 i uns 580 feixos/m² enguany. Haurem de veure què és el que passa a Port Lligat 2 i a la resta d'estacions, però a priori sembla una bona notícia.

✓ SENSORS I VIGILÀNCIA

Les continuades visites de manteniment a les estacions que tenen sensors de llum serveixen també d'estreta vigilància d'aquestes zones. Sembla que aquest mes d'abril han coincidit descobertes desagradables: a Mataró 2 pels submarinistes de la SPAS i l'Escola del Mar de Badalona (vegeu nota del Xarxa del mes de març i editorial d'aquest número) i a Vilanova pels submarinistes del SARC, que detectaren un tresmall enganxat i torçant les barres centrals de l'estació inclosa la que tenia el sensor de llum que es va salvar miraculosament. Incansables, malgrat les adversitats, aquests grups de voluntaris han mantingut l'activitat. Els dies 8 i 19 es va netejar el sensor de Mataró 2 i el 26 es va canviar; els dies 16 i 30 es va netejar el sensor de Vilanova. Fins al moment els sensors han enregistrat dades ininterrompudament cada deu minuts durant 8 mesos a Mataró i 5 mesos a Vilanova.

✓ SEMINARI D'ECOLOGIA MARINA

Al CIB els agrada organitzar cursos, xerrades, seminaris... i a nosaltres ens agrada participar-hi. El dia 1 d'abril va tenir lloc al Museu de Zoologia de Barcelona un seminari d'ecologia marina adreçat principalment a joves estudiants de biologia i ciències

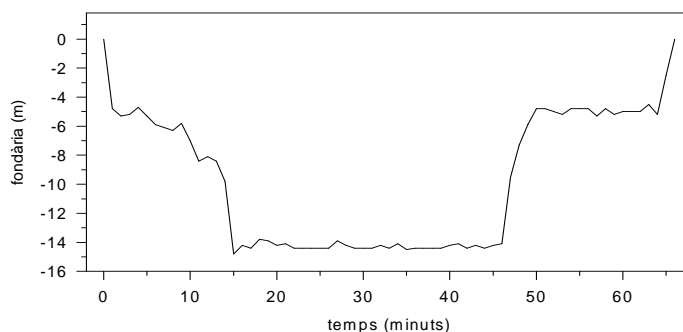
ambientals. En una jornada maratoniana es van tractar els temes de: *Ecologia química d'invertebrats bentònics*, *La biodiversitat canviant de la Mediterrània*, *L'efecte de protecció a les reserves marines mediterrànies*, i *L'ecologia de les praderies de fanerògames marines*. Malgrat que estava fora de temari, no vàrem poder evitar la temptació d'esmentar la Xarxa de passada.

CALIBRACIÓ DELS SENSORS

Les dades que obtenim a partir dels sensors de llum estan expressades en lúmens / peu quadrat, unes unitats poc convencionals. Per tal de transformar-les a unitats més habituals en biologia, µEinstens / m² segon, és necessari calibrar els aparells, utilitzant un altre tipus de sensor (quantòmetre esfèric). Així doncs hem fet construir una caixa estanca per encabir-hi el nou aparell i poder-lo situar sota l'aigua a enregistrar la llum que hi arriba al costat d'un sensor corrent. El disseny i l'elaboració l'han dut a terme els nostres amics de Blaumar de Mataró.

✓ EL PERFIL D'UNA IMMERSIÓ DE LA XARXA

L'arribada dels ordinadors al món del submarinisme fa ja temps que es va produir i avui dia és difícil trobar algú que es cabussi emprant exclusivament les taules de descompressió (tot i que caldria no oblidar-les com a mesura de seguretat). Alguns d'aquests ordinadors subaquàtics estan preparats per a poder descarregar la informació a un ordinador convencional si es disposa del cable i el programari (*software*) adients. Són llavors accessibles a part de les dades habituals com la temperatura de l'aigua, el temps total d'immersió i la màxima fondària atesa, altres dades interessants com l'evolució de diferents teixits (os, múscul, pell, sistema nerviós central) o l'estat fisiològic corporal en tot moment, i el perfil de la immersió. Les immersions de la Xarxa tenen un perfil quadrat molt característic (vegeu la gràfica inferior): descens en picat fins a la màxima fondària on es roman durant tota la immersió fins que s'acaba la feina per ascendir novament en vertical. Per aquesta raó, les estacions situades a més de vint metres de fondària tenen descompressions obligatòries i si els submarinistes s'adormen tot treballant, els poden tocar fàcilment aturades de més de deu minuts.

Perfil d'una immersió de la Xarxa a les Illes Medes. Es dugueren a terme les tasques de seguiment a les estacions de 14 i 5 metres, noteu breus aturades a les estacions de 5, 6.5 i 8.7 metres durant el descens.